

Konanie, ktoré Rada pre mediálne služby začala voči Googlu, viac nie je účelné, nelegálny obsah z YouTube odstránil už po eskalácii regulátora

Tlačová správa, Bratislava, 6. február 2023

Trinášť dní po tom, ako Rada pre mediálne služby nahlásila spoločnosti Google, že sa pod jedným z videí na YouTube nachádza potenciálne nelegálny obsah – komentár s rasistickým obsahom, platforma komentár vymazala. Zverejnený bol pritom už niekoľko rokov a na opakované nahlásenia bežného používateľa Google nijako nereagoval. Okrem toho Rada pre mediálne služby využíva aj právomoc upozorňovať platformy na obsahy, ktoré porušujú ich vlastné pravidlá. Za šesť mesiacov účinnosti zákona o mediálnych službách nahlásila takto Kancelária Rady platformám viac ako štyristo príspevkov, väčšinu z nich na Facebooku.

Na zasadnutí dňa 25. januára 2022 začal senát Rady pre mediálne služby **správne konanie voči spoločnosti Google Ireland Limited vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu** v súvislosti s poskytovaním komentára používateľa Slovakia Nationalist Patriot pod videom s názvom Rómov vyhodili z autobusu v znení „postrieľat to všetko“ **šíreného v rámci platformy na zdieľanie obsahu YouTube**. Rada sa vecou zaoberala na základe podnetu. Ide o vôbec prvé konanie voči spoločnosti Google, [ktoré Rada začala](#).

Komentár bol pod videom na audiovizuálnej mediálnej službe na požiadanie poskytovateľa Košice DNES **zverejnený už v roku 2018**, podávateľ podnetu ho spoločnosti Google opakovane nahlasoval v októbri a v novembri v roku 2022. **Ako Radu pre mediálne služby informoval, každé nahlásenie ostalo bez odozvy platformy**. Predmetný komentár preto nahlásil regulátorovi ako [podnet na zamedzenie šírenia nelegálneho obsahu](#), keďže podľa neho napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.

„Na základe videonahrávky, ktorá zachytáva skupinu Rómov stojacich na autobusovej zastávke a zároveň má názov Rómov vyhodili z autobusu, sme predpokladali, že používateľ komentárom ‘postrieľat to všetko’ reagoval práve na príslušníkov tejto národnostno-etnickej skupiny. Explicitne a priamo vyzýval na ich postrieľanie, tieto osoby označuje neživotným zámenom ‘to’ a hromadne ich kvantifikuje ako ‘všetko’,“ ozrejmil Stanislav Matějka, vedúci analytického odboru Kancelárie Rady dôvody, pre ktoré tento apelatívny komentár v kontexte komentovaného videa mohol napĺňať znaky trestného činu podnecovania k násiliu alebo nenávisti pre skutočnú alebo domnelú príslušnosť k rase, národu, národnosti a etnickej skupine. **Trestnoprávny charakter obsahu je nevyhnutným predpokladom na jeho riešenie v procese zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu**. Okrem prevádzkovateľa platformy YouTube upovedomila Kancelária Rady o existencii komentára aj príslušné orgány Policajného zboru SR.

Keďže **do pôsobnosti regulátora patrí aj spolupráca s online platformami na zdieľanie obsahu pri uplatňovaní ich vlastných komunitných štandardov**, v záujme efektivity využila Kancelária Rady tiež túto kompetenciu. *„Platforme sme komentár nahlásili 18. januára emailom, v ktorom bola priložená aj naša analýza. Tú sme predložili tiež senátu Rady, ktorý na svojom zasadnutí 25. januára rozhodol o začatí správneho konania. S Googlom sme medzičasom ďalej komunikovali a okrem iného ich informovali, že Rada pravdepodobne začne konanie voči nelegálnemu obsahu, na čo Google 31. januára reagoval oznámením, že komentár vymazal,“* priblížil genézu tzv. eskalácie S. Matějka. *„Ak sa neobjavia žiadne nové zásadné skutočnosti, správne konanie bude s najväčšou pravdepodobnosťou zastavené, keďže po odstránení predmetného komentára nie je účelné ďalej v ňom pokračovať,“* doplnil riaditeľ Rady pre mediálne služby Martin Dorociak.

Obe právomoci – konanie vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu aj spolupráca s online platformami pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb má Rada pre mediálne služby od augusta minulého roka. **Za prvý polrok účinnosti zákona o mediálnych službách sa zaoberala 28 podnetmi týkajúcimi sa nelegálneho obsahu. Správne konanie Rada začala v dvoch prípadoch** – jeden sa týkal komentára na Facebooku v znení [„Celu osadu vypáliť a bude pokoj od nich“](#), druhý vyššie popísaného komentára na YouTube. **„Rozhodnutie o zamedzení šírenia nelegálneho obsahu však zatiaľ Rada nevydala žiadne, keďže v oboch týchto prípadoch na odstránenie komentára stačila komunikácia s platformami prostredníctvom špeciálneho eskalačného emailu, ktorý na komunikáciu s nimi využívame,“** objasnil M. Dorociak.

V ďalších trinástich prípadoch Rada konštatovala, že sú podnety neopodstatnené, keďže namietané obsahy nespĺňali kritéria nelegálneho obsahu. Zvyšných trinásť podnetov Rada musela tzv. odložiť – v štyroch prípadoch preto, lebo v čase vypracovania analýzy už neboli dostupné (zmazané boli po eskalácii Kanceláriu Rady), v siedmich z formálnych dôvodov, keďže namietaný obsah nebolo možné z podnetu ani ďalšej komunikácie s jeho podávateľom jednoznačne identifikovať a v dvoch prípadoch pre zjavnú neodôvodnenosť podnetov.

„Popri prešetrovaní podnetov sme zrealizovali aj sedem vlastných monitoringov obsahov dostupných na obsahových službách Facebook, Hlavné správy, topky.sk a cas.sk, pričom správne konanie o zamedzení šírenia nelegálneho obsahu sme začali v troch prípadoch. V ďalších dvoch prípadoch Rada na základe analýzy Kancelárie skonštatovala možnú prítomnosť nelegálneho obsahu, ale keďže boli predmetné obsahy po našej eskalácii zo služieb medzitým odstránené, nebolo účelné správne konanie začínať,“ priblížil výsledky monitoringu S. Matějka a doplnil, že v zvyšných dvoch prípadoch síce obsah nenaplnil znaky nelegálneho, no bolo potrebné nahlásiť ho pre porušenie komunitných štandardov.

Voči prevádzkovateľovi portálu **Hlavné správy** [vedie Rada konanie](#) v súvislosti s blogom Židovka z Tel Avivu odhaľuje falšovanie príbehu o holokauste; [zaoberala sa aj blogom](#) Židovská otázka: Historický pohľad, ktorý bol však po začatí prvého správneho konania z Hlavných správ odstránený. Aj v tomto prípade Rada upovedomila príslušné zložky polície. Na portáloch [topky.sk](#) a [cas.sk](#) Kancelária Rady identifikovala potenciálne nelegálny obsah v zverejnení manifestu strelca zo Zámockej ulice. Dianiú v online priestore v kontexte tohto teroristického útoku venovala Kancelária osobitnú pozornosť aj v [obsiahlej správe](#), ktorú [publikovala v decembri minulého roka](#).

„Okrem podnetov od bežných používateľov platforiem a našej vlastnej monitorovacej činnosti vychádzame aj z oznámení od útvarov Ministerstva vnútra SR - odboru počítačovej kriminality, odboru komunikácie a prevencie a Centra boja proti hybridným hrozbám, ako aj z oznámení Situačného centra zriadeného pod Úradom vlády SR,“ priblížil spoluprácu s orgánmi štátnej správy riaditeľ Rady. Dominujú medzi nimi oznámenia týkajúce sa obsahu na platforme Facebook poskytovanej spoločnosťou META PLATFORMS IRELAND LIMITED. Od 1. augusta do konca roka 2022 zaznamenala Kancelária Rady 637 oznámení, z nich sa v 427 prípadoch stotožnila s domnienkou, že obsahom môže dochádzať k porušeniu noriem komunity, najmä nenávisťnými prejavmi voči skupinám obyvateľstva (pre ich pohlavie, národnostnú a rasovú príslušnosť, sexuálnu orientáciu, vierovyznanie a pod.) a šírením falošných správ a dezinformácií o spoločenských udalostiach a témach (COVID-19, migračná kríza, vojna na Ukrajine a iné).

„Z celkového počtu 427 hlásení odoslaných platforme Facebook dostala Kancelária Rady k 18. januáru spolu 263 odpovedí, pričom v 59 prípadoch bol obsah z platformy odstránený na základe našej eskalácie,“ vyčíslil S. Matějka. **„So zástupcami platformy META Kancelária Rady pravidelne o eskalovaných prípadoch komunikuje prostredníctvom videohovorov, ktorých obsahom je informovanie o výsledku eskalácie prípadov a o dôvodoch stiahnutia alebo nestiahnutia obsahu,“** uzavrel M. Dorociak.

Zhrnutie:

Rada pre mediálne služby má vo vzťahu k „toxickému“ obsahu platforiem dve základné právomoci:

- **začať konanie na zamedzenie šírenia nelegálneho obsahu**
(len v prípadoch, ak napĺňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu; podnecuje ku konaniu, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu; schvaľuje konanie, ktoré napĺňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu; napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti),
- **spolupracovať pri uplatňovaní komunitných štandardov platforiem.**

Keď na sociálnych sieťach alebo platformách na zdieľanie videí Rada pre mediálne služby identifikuje potenciálne nelegálny obsah, v záujme čo najskoršieho stiahnutia tohto obsahu súbežne uplatňuje oba tieto procesy:

- **prevádzkovateľa obsahovej služby prostredníctvom tzv. eskalácie upozorní na prítomnosť potenciálne nelegálneho obsahu, aby ho mohol odstrániť na základe svojich komunitných štandardov**
- **a zároveň realizuje potrebnú analytickú a právnu činnosť nevyhnutnú pre formálne začatie správneho konania na zabránenie šírenia nelegálneho obsahu.**

Rada pre mediálne služby v komunikácii s platformami využíva tieto eskalačné kanály:

- **eskalačný formulár (nehlasovací formulár s rýchlejšou odozvou a väčšou efektivitou), ak obsah len porušuje komunitné štandardy,**
- **eskalačný mail doručený priamo poverenej osobe obsahovej platformy, ak ide o potenciálne nelegálny obsah.**

Za prvý polrok účinnosti nových kompetencií Rady pre mediálne služby platformy na zdieľanie obsahu potenciálne nelegálny obsah vo väčšine riešených prípadoch odstránili už po eskalácii, k začatiu správneho konania teda buď vôbec nedošlo, alebo bude pravdepodobne zastavené, keďže odpadol dôvod jeho vedenia.

Kontakt pre médiá:

Mgr. Lucia Michelčíková, PhD.

hovorkyňa

Rada pre mediálne služby

+421 918 696 286

lucia.michelcikova@rvr.sk